

Bruxelles, 5. lipnja 2026.
(OR. en)

10007/26

**Međuinstitucijski predmet:
2026/0135 (NLE)**

**AELE 34
MI 572
N 36
FL 14
ISL 21**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPRez
Datum primitka:	2. lipnja 2026.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2026) 263 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda (Uredba EDIP)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 263 final.

Priloženo: COM(2026) 263 final

Bruxelles, 2.6.2026.
COM(2026) 263 final

2026/0135 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

(Uredba EDIP)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Sporazum o EGP-u

Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) jamče se jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu za građane i gospodarske subjekte u EGP-u. Sporazumom je predviđeno da se u njega uključuju propisi EU-a koji se odnose na četiri slobode radi njihove primjene u svih 30 država EGP-a, a to su države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn. Osim toga, Sporazum o EGP-u obuhvaća suradnju u drugim važnim područjima, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, zajednički poznatima kao „popratne i horizontalne politike”. Sporazum o EGP-u stupio je na snagu 1. siječnja 1994. Europska unija stranka je Sporazuma zajedno sa svojim državama članicama.

1.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. To je forum za razmjenu mišljenja o funkcioniranju Sporazuma o EGP-u. Njegove se odluke donose konsenzusom i obvezujuće su za stranke. Za koordinaciju pitanja povezanih s EGP-om na strani EU-a odgovorno je Glavno tajništvo Europske komisije.

1.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku Zajedničkog odbora EGP-a („predviđeni akt”) o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda.

Svrha je predviđenog akta proširiti suradnju ugovornih stranaka Sporazuma o EGP-u kako bi se uključila Uredba (EU) 2025/2643 o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima¹.

Island i Lihtenštajn izuzimaju se iz sudjelovanja i financijskog doprinosa tom instrumentu.

Predviđeni akt odraz je vrlo bliske suradnje Norveške i Europske unije u aktualnoj geopolitičkoj situaciji.

U skladu s proračunskom politikom EU-a, u aktivnostima EU-a može se sudjelovati tek nakon što se plati odgovarajući financijski doprinos. Međutim, plaćanje se može izvršiti tek nakon što se donese nacrt odluke Vijeća i nakon što se državama EFTA-e koje su članice EGP-a uputi poziv EU-a za sredstva, koji raspisuje Europska komisija.

¹ Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2025. o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima, SL L, 2025/2643, 29.12.2025.

Stoga bi se, kako bi se premostilo razdoblje od 1. siječnja 2026. do primitka odgovarajućeg plaćanja, predviđeni akt trebao primjenjivati retroaktivno od 1. siječnja 2026. Retroaktivnost ne utječe na prava i obveze uključenih osoba i u skladu je s načelom legitimnih očekivanja.

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi priloženi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a, koji predstavlja stajalište Unije. Nakon donošenja to bi stajalište trebalo što prije iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

Priloženim nacrtom odluke Zajedničkog odbora EGP-a državama EFTA-e koje su članice EGP-a daje se pravo na sudjelovanje u aktivnostima koje proizlaze iz Uredbe (EU) 2025/2643 o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima, što nadilazi puke tehničke prilagodbe u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94². Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

Priloženi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a sadržava i u nastavku opisane glavne prilagodbe za države EFTA-e koje su članice EGP-a.

U okviru sustava uspostavljenog Odlukom Zajedničkog odbora nakon uključivanja Uredbe EDIP u Sporazum o EGP-u nadležnost Komisije za donošenje odluka o izricanju novčanih kazni koje se odnose na poduzeća koja imaju poslovni nastan u državama EFTA-e i/ili se nalaze u državama EFTA-e povjerena je Nadzornom tijelu EFTA-e (prilagodbe ii. i iii.), koje čini dio EFTA-ina „stupa”.

Komisija je nadležna za poduzimanje takvih obvezujućih mjera isključivo u pogledu poduzeća s poslovnim nastanom izvan država EFTA-e, dok je nadležnost za izvršavanje istih ovlasti u pogledu pravnih osoba koje imaju poslovni nastan i/ili se nalaze u državama EFTA-e dodijeljena Nadzornom tijelu EFTA-e.

Ako se smatra potrebnim izreći novčane kazne poduzećima koja imaju poslovni nastan i/ili se nalaze u državama EFTA-e, Komisija može izraditi nacrt odluke za Nadzorno tijelo EFTA-e.

Protiv odluka Nadzornog tijela EFTA-e može se podnijeti žalba Sudu EFTA-e u skladu s člankom 36. Sporazuma o Nadzornom tijelu i Sudu. Za preispitivanje zakonitosti odluka Nadzornog tijela EFTA-e (prilagodba v.) isključivo je nadležan Sud EFTA-e.

O raspodjeli iznosa novčanih kazni koje Nadzorno tijelo EFTA-e naplati u državama EFTA-e odlučuju države EFTA-e (prilagodba iv.). To proizlazi iz strukture Sporazuma o EGP-u, koju čine dva stupa, i dugogodišnje prakse kad je riječ o prilagodbama raspodjele novčanih kazni.

Osim toga, države EFTA-e koje su članice EGP-a trebale bi financijski doprinositi prethodno navedenim aktivnostima. Island i Lihtenštajn izuzimaju se iz sudjelovanja i financijskog doprinosa tom instrumentu.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenog 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

4. PRAVNA OSNOVA

1.4. Postupovna pravna osnova

1.4.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”³.

1.4.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94.

1.5. Materijalna pravna osnova

1.5.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94 prije svega ovisi o materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta EU-a koji se uključuje u Sporazum o EGP-u.

Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

1.5.2. Primjena na ovaj predmet

Budući da se Odlukom Zajedničkog odbora proširuje suradnja ugovornih stranaka Sporazuma o EGP-u kako bi se uključila Uredba (EU) 2025/2643 o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima, primjereno je da se ova Odluka Vijeća temelji na istoj materijalnoj pravnoj osnovi kao i akt Unije koji je predmet te suradnje. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 114. stavak 1., članak 173. stavak 3., članak 212. stavak 2. i članak 322. stavak 1. UFEU-a.

1.6. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članak 114. stavak 1., članak 173. stavak 3., članak 212. stavak 2. i članak 322. stavak 1. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94.

³ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61. do 64.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

(Uredba EDIP)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. stavak 1., članak 173. stavak 3., članak 212. stavak 2. i članak 322. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenog 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru⁴, a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁵ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) U skladu s člankom 98. Sporazuma o EGP-u Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda.
- (3) Primjereno je proširiti suradnju ugovornih stranaka Sporazuma o EGP-u kako bi se uključila Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (4) Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti kako bi se omogućila provedba te proširene suradnje.
- (5) Stajalište Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na priloženom nacrtu odluke,

⁴ SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁵ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁶ Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2025. o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima, SL L, 2025/2643, 29.12.2025.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*